

**KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Avdelning 1:3

DOM

2015-06-16
Meddelad i Jönköping

Mål nr 852-15

KONKURRENSVERKET	
2015-06-18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KLAGANDE

Linköpings kommun
581 81 Linköping

MÖTPART

Allt i Mark och Anläggning i Sydsverige AB, 556531-5164
Kalkstensgatan 7
553 03 Jönköping

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 6 mars 2015 i mål nr 688-15,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

☐	Klaganden/ombudet
☐	Motparten/ombudet
☐	Försäkringskassan
☐	Förvaltningsrätten
☒	Socialstyrelsen
	<i>Konkurrens- verket</i>

☒	För kännedom
☐	För åtgärd
☐	För delgivning
☐	

Dok.Id 175118

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Slottsgatan 5

Telefon
036-15 68 00 (vx)
E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-16 19 68

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Linköpings kommun (kommunen) yrkar i första hand att kammarrätten, med ändring av förvaltningsrättens dom, avslår ansökan om överprövning. I andra hand yrkar kommunen att kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och återförvisar målet till förvaltningsrätten för ny prövning. Kommunen yrkar också att kammarrätten ska bortse från den av Allt i Mark och Anläggning i Sydsverige AB:s (bolaget) åberopade grunden att förfrågningsunderlaget inte anger att namngiven person ska ha genomgått utbildning i BAS-U.

Bolaget motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom.

VAD PARTERNA ANFÖR

Kommunen

Grovt rättegångsfel

Vid den första prövningen av bolagets ansökan om överprövning dömde förvaltningsrätten på en grund som bolaget inte hade fört fram. Kommunen framförde till kammarrätten att det inte var tillåtet enligt svensk rätt. Efter att målet återförvisats till förvaltningsrätten yrkade kommunen att bolaget inte skulle tillåtas att åberopa denna grund. Om förvaltningsrätten skulle tillåta detta ville kommunen beredas tillfälle att yttra sig över denna grund. Förvaltningsrätten återkom inte med något besked och kommunen gavs inte möjlighet att slutföra sin talan i den delen. Förvaltningsrätten har därmed begått ett rättegångsfel som till sin art är så allvarligt att det föreligger skäl att ändra eller undanröja förvaltningsrättens dom.

Förvaltningsrättens prövningsram

Genom kammarrättens avgörande har förvaltningsrätten fått instruktioner med innebörd att förvaltningsrätten inte ska handlägga målet på nytt utan

bara i tillämpliga delar. Förvaltningsrätten skulle således i det återförvisade målet endast pröva de grunder som förvaltningsrätten inte prövade i sin tidigare dom och borde därför inte ha prövat den grund som prövades i den tidigare domen. Förvaltningsrätten har även i detta avseende begått ett allvarligt fel i sin handläggning av målet och det finns också enligt denna grund skäl för att ändra eller undanröja förvaltningsrättens dom.

Införandet av en ny grund

Frågan om en part i högre instans får införa en ny grund för sin talan har i olika kammarrättsavgöranden besvarats nekande. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet HFD 2013 ref. 5 konstaterat att de omständigheter som sökanden åberopade först i kammarrätten inte innebar att saken ändrades samt att kammarrätten inte borde ha avvisat sökandens begäran om att få omständigheterna beaktade. Med hänvisning till denna dom anser förvaltningsrätten att det inte föreligger något processuellt hinder mot att förvaltningsrätten vid sin prövning tar ställning till om det ur förfrågningsunderlaget kan utläsas ett uttryckligt krav på att den utpekade personen ska ha genomgått en BAS-U utbildning. Förevarande fall skiljer sig från Högsta förvaltningsdomstolens avgörande på så sätt att det inte är parten som har fört in en ny grund i processen utan förvaltningsrätten. Skillnaden mellan de båda fallen är betydande. Det vore stötande om en part får processuella fördelar av att domstolen åsidosätter en av processrättens viktigaste principer. Kammarrätten ska därför inte tillåta bolaget att åberopa denna grund vid prövningen av målet.

Sakfrågan

Av 3 kap. 6 § arbetsmiljölagen (1977:1160) framgår att den som låter utföra ett byggnads- eller anläggningsarbete ska utse en lämplig byggarbetsmiljösamordnare (BAS-U) för utförandet av arbetet. Av Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om byggnads- och anläggningsarbete samt allmänna råd om tillämpningen av föreskrifterna (AFS 1999:3) framgår bl.a. att en BAS-U ska vara antingen en juridisk person som förfogar över personer som har

den utbildning, kompetens och erfarenhet som behövs för att kunna utföra de uppgifter som åligger en byggarbetsmiljösamordnare, eller en fysisk person som själv har, eller förfogar över personer som har den utbildning, kompetens eller erfarenhet som behövs. Utbildning, kompetens och erfarenhet måste enligt Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd kunna styrkas. Det räcker inte med att den utsedda personen genomgått någon typ av utbildning. Arbetsmiljöverket har sammanställt de kursavsnitt som är obligatoriska för att nå upp till ställda krav. De utbildningar som finns tillgängliga på marknaden och som ger efterfrågad kompetens kallas allmänt för BAS-U. Detta är en vedertagen benämning inom aktuell bransch. För att kunna fullfölja de uppgifter som utsedd BAS-U har måste således den utsedde ha genomgått BAS-U utbildning.

Kommunen har inte i sitt förfrågningsunderlag uttryckligen angett att den utsedde ska ha genomgått BAS-U utbildning. Denna utbildning är dock en nödvändig förutsättning för att personen ifråga ska bedömas ha erforderliga kunskaper och följer av de kompetenskrav som angetts i förfrågningsunderlaget. Den som är verksam inom branschen är således väl införstådd med att den utbildning som efterfrågas i förfrågningsunderlaget är just BAS-U utbildning.

Enligt punkten 13.1 i skallkravsbilagan ska anbudsgivare styrka att personer som anges i anbudet har erforderlig erfarenhet och utbildning. Det aktuella kravet om utbildning i BAS-U kan således utläsas av förfrågningsunderlaget. Det är otvistigt att utsedd persons CV inte innehåller några uppgifter om att denne genomgått efterfrågad utbildning. Bolaget har inte styrkt att angiven person har erforderlig erfarenhet och utbildning. Bolaget har inte visat att denna punkt i skallkravsbilagan är uppfylld. Det räcker således inte med att anbudsgivaren förfogar över en organisation som har utbildning, kompetens och erfarenhet. Ingen av de utbildningar eller kurser som bolaget redovisar motsvarar var för sig eller tillsammans Arbetsmiljöverkets utbild-

ningskrav för BAS-U. Förvaltningsrättens dom är följaktligen fel och bör ändras av kammarrätten.

Bolaget

Grovt rättegångsfel

Kommunen anför att den inte fått möjlighet att yttra sig över bolagets grund. Kommunen har haft flera möjligheter att yttra sig över frågan om förfrågningsunderlaget anger ett krav på genomgången utbildning i BAS-U.

Förvaltningsrättens prövningsram

När kammarrätten återförvisade målet till förvaltningsrätten skedde det för fortsatt handläggning. Under handläggning i förvaltningsrätt får part i målet tillföra målet nya omständigheter och nya grunder tills det att målet är avgjort. Kammarrätten har inte, om det ens är möjligt, meddelat en särskild prövningsram för förvaltningsrätten utan har upphävt hela förvaltningsrättens dom i mål nr 4774-14.

Införandet av ny grund

Eftersom kammarrätten upphävde hela förvaltningsrättens dom har både bolaget och kommunen kunnat anföra nya omständigheter och grunder i precis samma omfattning som de kunnat i förvaltningsrättens ursprungliga prövning. Dessutom skulle bolaget kunna föra in denna grund även i högre instans eftersom saken inte ändras. I förvaltningsprocessen finns inte några hinder för en part att framföra nya grunder i en förvaltningsrättsprövning och även i kammarrätten finns generösa möjligheter att framföra nya grunder.

Sakfrågan

Det finns inget generellt krav för vilken utbildning en person som utses till BAS-U ska ha genomgått och det finns inte heller krav på att en särskild

utbildning i BAS-U ska ha genomförts. Detta varierar på typen av projekt och tidigare erfarenheter och andra utbildningar.

Som kommunen nu anför, behöver en utsedd BAS-U inte heller själv ha den utbildning, kompetens eller erfarenhet som krävs. Det räcker, enligt 6 § Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om byggnads- och anläggningsarbete, att personen förfogar över personer som har sådan utbildning, kompetens och erfarenhet. Kommunen har själv anfört att Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter inte ens kräver att utsedd BAS-U själv har tillräcklig utbildning. Enligt Arbetsmiljöverket finns inte krav på någon särskild utbildning, utan endast på tillräcklig utbildning, som kan variera från projekt till projekt. Det går, mot denna bakgrund, inte att utläsa att förfrågningsunderlaget kräver ett krav på särskild utbildning i BAS-U. Det är korrekt att det framgår av förfrågningsunderlaget att den person som utses till BAS-U ska anges. Det har bolaget också gjort. Vad som framgår av tidigare nämnda föreskrifter är att den person som är utsedd till BAS-U inte själv behöver ha sådan utbildning eller erfarenhet som krävs för att vara BAS-U, utan det räcker med att den personen förfogar över personer som har sådan utbildning, kompetens eller erfarenhet. Förfrågningsunderlaget kräver således inte att anbud ska redovisa att utsedd person har särskild utbildning i BAS-U, eftersom krav på särskild utbildning i BAS-U inte uttryckligen har angetts.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Grovt rättegångsfel

Kommunen har anfört att förvaltningsrätten, genom att inte bereda kommunen tillfälle att yttra sig samt slutföra sin talan över det processmaterial kommunen motsatte sig att bolaget skulle få åberopa, har fråntagit kommunen sina möjligheter att såsom part bemöta motpartens argumentation. Kommunen menar att förvaltningsrätten därigenom har begått ett grovt rättegångsfel.

Av 18 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) framgår att innan ett mål avgöres, ska part ha fått kännedom om det som tillförts målet genom annan än honom själv och haft tillfälle att yttra sig över det.

Kammarrätten kan konstatera att kommunen, vid flera tillfällen under handläggningen i förvaltningsrätten, har beretts tillfälle att yttra sig över bolagets argumentation. Kommunen har den 25 februari 2015 i skrivelse till förvaltningsrätten uppgett kommunen inte har några ytterligare kommentarer. Kammarrätten finner inte att den handläggning som förevarit i förvaltningsrätten innebär att något grovt rättegångsfel är begånget. Kommunens överklagande ska därmed avslås i denna del.

Förvaltningsrättens prövningsram och införandet av ny grund

Kommunen anser vidare att kammarrätten, när målet återförvisades till förvaltningsrätten, har gett förvaltningsrätten instruktioner som innebär att förvaltningsrätten dels ska pröva de grunder som förvaltningsrätten inte prövade i sin tidigare dom, dels att förvaltningsrätten inte ska pröva den grund som prövades i det tidigare avgörandet av förvaltningsrätten.

Genom kammarrättens beslut den 27 januari 2015 (mål nr 2858-14) upphävdes förvaltningsrättens dom av den 2 september 2014 (mål nr 4774-14) och målet återförvisades till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning. Enligt kammarrättens uppfattning medför inte nämnda avgörande att kammarrätten har meddelat en särskild prövningsram för förvaltningsrätten. Vad kommunen har anfört i denna del medför enligt kammarrättens mening således inte att det finns skäl att ändra eller undanröja förvaltningsrättens dom.

I LOU finns inte några bestämmelser om preklusionsfrister. Det innebär att nya omständigheter enligt förvaltningsprocesslagen och allmänna förvaltningsrättsliga principer får anföras hos en förvaltningsrätt fram till

den tidpunkt förvaltningsrätten dömer i målet, under förutsättning att saken inte ändras (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i RÅ 2003 ref. 15).

Av Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i HFD 2013 ref. 5 framgår att inte heller kammarrätten har ansetts vara förhindrad att pröva omständigheter som åberopas först där under förutsättning att det inte leder till att saken blir en annan än den som prövats av förvaltningsrätten.

Kammarrätten har i sitt tidigare avgörande upphävt förvaltningsrättens dom i sin helhet och återförvisat målet till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning. Mot bakgrund av vad som anges ovan finner kammarrätten att bolaget i den förnyade processen i förvaltningsrätten har kunnat anföra nya omständigheter i samma omfattning som i förvaltningsrättens ursprungliga prövning.

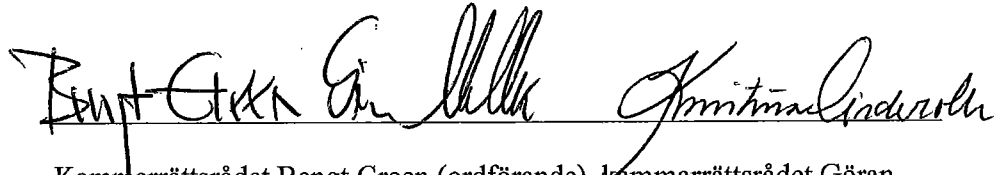
Kammarrätten instämmer således i förvaltningsrättens bedömning att det förhållandet att kammarrätten av instansordningsskäl funnit anledning att återförvisa målet till förvaltningsrätten således inte medför något processuellt hinder för förvaltningsrätten att vid sin förnyade prövning ta ställning till om det ur förfrågningsunderlaget kan utläsas ett uttryckligt krav på att den utpekade personen ska ha genomgått en BAS-U utbildning. Överklagandet ska därmed avslås även i denna del.

Sakfrågan

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning. Vad kommunen har anfört i kammarrätten föranleder inte något annat ställningstagande.

Överklagandet ska därmed avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Handwritten signatures of three individuals: Bengt Green, Göran Mattsson, and Kristina Linderöth. The signatures are written in black ink and are positioned above a horizontal line.

Kammarrättsrådet Bengt Green (ordförande), kammarrättsrådet Göran Mattsson och tf. kammarrättsassessorn Kristina Linderöth (referent) har deltagit i avgörandet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2015-03-06
Meddelad i
Linköping

Mål nr
688-15

SÖKANDE

Allt i Mark och Anläggning i Sydsverige AB, 556531-5164
Kalkstensgatan 7
553 03 Jönköping

MOTPART

Linköpings kommun
581 81 Linköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen får avslutas först efter rättelse i form av en ny anbudsutvärdering vid vilken Allt i Mark och Anläggning i Sydsverige AB:s anbud inte ska förkastas på den i målet prövade grunden.

Dok.Id 200239

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Linköpings kommun (Kommunen) genomför en upphandling för utförandeentreprenad avseende utbyggnad av gator, ledningar m.m., Norrberga Etapp 3, dnr UH-2014-66. Upphandlingen genomförs som förenklat förfarande enligt LOU och tilldelningsgrund är lägsta pris. Kommunen meddelade den 10 juni 2014 beslut enligt vilket Allt i Mark och Anläggning i Sydsverige AB (Bolaget) tilldelades kontraktet. Den 25 juni 2014 meddelade Kommunen ett nytt tilldelningsbeslut enligt vilket anbudet från Bolaget uteslöts och kontraktet istället tilldelades Skanska Sverige AB (Skanska).

Bolaget ansökte om överprövning av upphandlingen och förvaltningsrätten förordnade genom dom av 2 september 2014 om rättelse i upphandlingen (mål nr 4774-14). Denna dom överklagades till Kammarrätten i Jönköping som genom beslut av den 27 januari 2015 upphävde förvaltningsrättens dom och visade målet åter till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning (mål nr 2858-14).

Bolaget vidhåller sin ansökan om överprövning och yrkar förvaltningsrätten förordnar att dess anbud ska upptas till förnyad anbudsutvärdering varvid kvalificeringskravet rörande Byggarbetsmiljösamordnare för utförande (BAS-U) ska anses vara uppfyllt.

Kommunen yrkar att ansökan om överprövning ska avslås och tillägger att frågan huruvida förfrågningsunderlaget anger att namngiven person ska ha genomgått utbildning i BAS-U inte kan bli föremål för rättens prövning.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS ANFÖRT

Bolaget

Bolaget anser att förvaltningsrätten är behörig att även pröva frågan huruvida förfrågningsunderlaget anger att erbjuden BAS-U ska ha genomgått utbildning i BAS-U.

Kommunen har i sin utvärdering angett att det i CV för Tony Ekman, som Bolaget pekat ut som BAS-U, saknas uppgift om utbildning i BAS-U. Kommunen har emellertid i punkt 13.1 i skallkravsbilagan hänvisat till AFC.1833 där det anges att *entreprenören* ska till beställaren redovisa den fysiska person som från tid till annan kommer att vara ansvarig BAS-U. En entreprenör finns inte förrän kontrakt är tecknat. Uppgifterna är således motstridiga. Det krav som kan anses ha ställts, till följd av de motstridiga uppgifterna, är att anbudsgivare ska intyga att personen ifråga uppfyller kraven. Det har också Bolaget gjort i sitt anbud genom att bifoga aktuell meritförteckning. Att en särskild utbildning är ett krav för att bli utsedd till BAS-U är vidare inte detsamma som att förfrågningsunderlaget ställer krav på att sådan utbildning ska redovisas i anbudet. Kraven på BAS-U varierar också från projekt till projekt och det går därför inte att generellt säga vilket krav som gäller avseende utbildning och erfarenhet för en BAS-U.

Bolaget har vid ett flertal tidigare tillfällen bifogat samma CV för Tony Ekman och Kommunen har inte haft invändningar mot innehållet i det. Tony Ekman har innehaft tjänsten som BAS-U på ett flertal objekt där Kommunen varit beställare. Kommunen efterfrågade vidare intyg om BAS-U för Tony Ekman via telefonsamtal den 24 juni 2014, vilket inskickades samma dag. Bolaget har därför inte heller underlåtit att lämna besked i frågan om BAS-U har erforderlig utbildning. När en begäran om komplettering har skett kan inte upphandlande myndighet välja att bortse

från denna. Kompletteringen ifråga bör anses vara tillåten med hänsyn till att den endast förtydligat och konkretiserat de uppgifter som lämnats i anbudet.

Kommunen

Kommunen anser att det inte är processrättsligt tillåtet för Bolaget att tillföra grunder som ligger utanför vad som anfördes vid förvaltningsrättens prövning i mål nr 4774-14. Förvaltningsrätten bör därför avvisa Bolagets senare framförda grund om att förfrågningsunderlaget inte anger att namngiven person ska ha genomgått utbildning i BAS-U.

Det finns ingen motsättning i begreppen anbudsgivare och entreprenör. Kommunen har tillämpat det för entreprenader vedertagna sättet att uttrycka sig i förfrågningsunderlaget. Av både punkt 13.1 i skallkravsbilagan och AFC.1833 framgår tydligt att entreprenören ska tala om vilken fysisk person som ska vara BAS-U och att det är den personen som ska ha genomgått erforderlig utbildning. För att kunna fullfölja uppgifter som utsedd BAS-U måste den utsedda personen ha genomgått BAS-U utbildning enligt Arbetsmiljöverkets krav. Det är riktigt att kraven på en BAS-U varierar från projekt till projekt och att det inte går att ge ett generellt svar på vilka krav som gäller för utbildning och erfarenhet. Däremot finns ett krav på utbildning inom detta speciella område. Även om inte Kommunen uttryckligen angett att utsedd BAS-U ska ha genomgått utbildning enligt Arbetsmiljöverkets krav är detta en nödvändig förutsättning för att personen ifråga ska bedömas ha nödvändiga kunskaper och följa de kompetenskrav som anges i förfrågningsunderlaget. Detta är väl känt inom branschen. Den brist som förvaltningsrätten genom tidigare avgörande lagt till grund för sin bedömning är således av bagatellartad karaktär och bör ses som ursäktligt.

Det saknas betydelse att CV för Tony Ekman lämnats och godkänts i tidigare upphandlingar. I anbudet fanns inte heller något intygande, jämförbart med ett arbetsgivarintyg, om att angiven BAS-U har tillräcklig utbildning, erfarenhet och kompetens. Det är i målet irrelevant vilka förkunskaper eller erfarenheter den person har som Bolaget angivit som BAS-U eftersom Bolaget i anbudet inte har redovisat vad för BAS-U utbildning personen ifråga har genomgått.

Inför meddelande om omprövning av tilldelningsbeslut och meddelande om nytt sådant kontaktade en handläggare från Kommunen Bolaget för att upplysa om att Kommunen avsåg att ompröva tidigare tilldelningsbeslut och skälen för detta. Någon komplettering efterfrågades inte. Kommunen bedömde att det intyg som Bolaget ingav efter anbudsgivning inte kunde beaktas i upphandlingen, eftersom det skulle innebära att en otillåten komplettering av Bolagets anbud. Kommunen har utvärderat anbudet i enlighet med vad som angivits i förfrågningsunderlaget. Samtliga anbudsgivare har behandlats lika och objektivt.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt Kommunens tilldelningsbeslut av den 25 juni 2014 har Bolagets anbud förkastats pga. att det saknades uppgifter om utbildning i BAS-U för angiven person.

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

AFB.31 – Anbuds form och innehåll

Anbud ska utformas i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget och innehålla samtliga de uppgifter och handlingar som efterfrågas i förfrågningsunderlaget.

AFB.52 – Anbudsgivarens organisation

Anbudsgivaren ska ha en för entreprenaden erforderlig organisation. Organisationen ska redovisas i enlighet med vad som anges i AFB 31.

Krav 13.1 i Skallkravsbilaga

Anbudsgivare ska till styrkande av att kravet i AFB.52 under rubriken "Anbudsgivarens organisation" är uppfyllt i anbudet ange sin organisation varav minst ska framgå vilka fysiska personer som utses till

-- Entreprenörens BAS – U (se AFC.1883)

Anbudsgivaren ska styrka att ovan angivna personer innehar erforderlig erfarenhet och utbildning genom att till anbudet bifoga CV innehållande information om tidigare erfarenhet och utbildning.

AFC.1833

Entreprenören ska till beställaren redovisa den fysiska person som från tid till annan kommer att vara ansvarig bygg-

betsmiljösamordnare hos entreprenören. Entreprenören ska genom meritförteckning för den fysiska personen styrka att denne har tillräckliga kvalifikationer i form av utbildning kompetens och erfarenhet.

Med beaktande av föreliggande praxis (HFD 2013 ref. 5) finner förvaltningsrätten att det förhållandet att kammarrätten av instansordningsskäl funnit anledning att återförvisa målet till förvaltningsrätten inte medför processuellt hinder för förvaltningsrätten att vid sin prövning ta ställning till om det ur förfrågningsunderlaget kan utläsas ett uttryckligt krav på att den utpekade personen ska ha genomgått en BAS-U utbildning.

Enligt förvaltningsrätten har Kommunen uppställt ett kvalificeringskrav i upphandlingen av innebörden att anbudsgivaren ska ha en för entreprenaden erforderlig organisation. I en sådan organisation ska en BAS-U ingå för vilken anbudsgivaren i form av en CV ska visa på erforderlig erfarenhet och utbildning. Något uttryckligt krav på att återopad CV ska innehålla uppgifter om utbildning i BAS-U förekommer inte i förfrågningsunderlaget. Inte heller har Kommunen på annat sätt i förfrågningsunderlaget preciserat vad som kan utgöra tillräcklig utbildning i aktuellt hänseende. Något krav i upphandlingen att den utbildning som beskrivs i återopad CV rörande BAS-U ska verifieras genom ingivande av skriftligt intyg eller dylikt har vidare inte framställts.

Bolaget har i sitt anbud ostridigt angivit en BAS-U, Tony Ekman, och genom en meritförteckning redogjort för hans tidigare anställningar, arbeten samt externa och interna kurser. Till dessa hör bl.a. Grundkurs bättre arbetsmiljö, Råd & Skydd och Arbete på väg. I målet har vidare framkommit att det inte finns några klart definierade krav på vilken utbildning eller erfarenhet som en BAS-U ska inneha utan att detta kan variera från projekt till projekt. Frågan är därmed om ingiven CV, utifrån uppställt krav, kan

anses styrka erforderlig erfarenhet och utbildning för en BAS-U vid en utförandeentreprenad som den aktuella.

Med hänsyn till det aktuella kravets generella utformning bör, enligt förvaltningsrättens mening, vid tolkningen av innebörden av detsamma viss hänsyn tas till det förhållandet att Kommunen inför sitt tilldelningsbeslut av den 10 juni 2014 har gjort en kontroll av Bolagets anbud och efter sådan granskning funnit att den utbildning och erfarenhet som redovisats genom ingivet CV för utpekad BAS-U var tillfyllest för utförandeentreprenaden ifråga. Därefter har Kommunen dock ändrat sin uppfattning och anser nu att kvalificeringskravet ska tolkas på så sätt att kravet erforderlig utbildning innefattar att det i CV för utpekad BAS-U uttryckligen måste anges att denne genomgått en s.k. BAS-U utbildning enligt Arbetsmiljöverkets krav.

Med beaktande av att punkten 13.1 i Skallkravsbilagan inte uttryckligen kräver att utpekad BAS-U ska ha genomgått ovan nämnd utbildning samt att kravet på utbildning för BAS-U kan variera från projekt till projekt finner förvaltningsrätten att Kommunen i målet inte kan anses ha visat att Bolagets anbud innehåller sådan brist avseende i erbjuden organisation utpekad BAS-U att detta, i motsats till vad som först har accepterats, ej uppfyller uppställt kvalificeringskrav. Beslutet att förkasta Bolagets anbud strider därmed mot LOU. Utredningen i målet stödjer vidare att detta agerande medfört att Bolaget lider skada. Det finns därmed grund för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU.

Kommunens överträdelse är inte hänförlig till det konkurrensuppsökande skedet varför rättelse är tillräckligt ingripande åtgärd. Upphandlingen ska rättas på så sätt att ny anbudsutvärdering görs vid vilken Bolagets anbud inte ska förkastas på den i målet prövade grunden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU)

Tomas Kjellgren

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiscende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. **I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att avtal inte får ingås, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet.** Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen.
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet.
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd.
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta.
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.